

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taidenäyttelyiden valtiontakuusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi taidenäyttelyiden valtiontakuusta annettua lakia siten, että samanaikaisesti voimassa olevien valtiontakuiden yhteenlaskettu takuuvastuun yläraja nostetaan 2 000 miljoonaan markkaan.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Taidenäyttelyiden valtiontakuusta annettu laki (411/86) tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 1986. Hallituksen esityksessä laiksi taidenäyttelyiden valtiontakuusta (hall. es. 247/1985) todettiin, että taidenäyttelyiden valtiontakuujärjestelmän lakisääteistämällä pyritään edistämään sellaisia taide- ja kulttuuripoliittisia tavoitteita, kuten korkeatasoisen kansainvälisen näyttelytoiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja kansainvälisen kulttuurivaihdon edistäminen.

Taidenäyttelyiden valtiontakuujärjestelmä on osoittautunut tarpeelliseksi. Vuosittain on myönnetty noin 20 näyttelylle valtiontakuu. Valtiontakuujärjestelmä on mahdollistanut usean sellaisen taiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti tärkeän näyttelyn toteuttamisen, joka muuten todennäköisesti olisi jäänyt toteuttamatta korkeiden vakuutusmaksujen takia. Valtiontakuu saaneiden näyttelyiden vakuutusarvot ovat vaihdelleet 1,5 miljoonasta markasta 600 miljoonaan markkaan.

Taidenäyttelyiden valtiontakuuilainsäädännön voimassaoloaikana ei ole sattunut yhtään sellaista vahinkoa, joka olisi aiheuttanut korvausvaatimuksen valtiolle. Kaikissa tapauksis-

sa näyttelyjärjestäjällä on omavastuu, joka kattaa alle 50 000 markan arvoiset vahingot.

Taidenäyttelyiden valtiontakuujärjestelmästä annettua lainsäädäntöä on muutettu vuonna 1991, jolloin muun muassa nostettiin samanaikaisesti voimassa olevien takuuvastuiden yläraja 300 miljoonasta markasta 1 000 miljoonaan markkaan. Lain 4 §:n 2 momentissa mainittu takuuvastuiden yläraja on osoittautunut liian alhaiseksi. Tähän mennessä kahden viime vuoden kesän aikana samanaikaisesti voimassa olevat takuuvastuut ovat olleet lähellä 1 000 miljoonan markan ylärajaa, mutta nyt on tulossa sellaisia näyttelyitä, joiden vakuutusarvo nousee tuon rajan ylitse. Jo yksinomaan Retretin taidekeskukseen tulevan Picasso-näyttelyn vakuutusarvo on n. 1 200 miljoonaa markkaa. Kun otetaan huomioon muut tiedossa olevat merkittävät näyttelyt pitäisi tulevan kesän aikana olla mahdollisuus myöntää valtiontakuuta näyttelyille yhteensä n. 1 500 miljoonan markan edestä.

Taideteosten myyntihinnat ja siten myös vakuutusarvot ovat viime vuosina nousseet nopeasti. Kansainvälisten näyttelyiden vakuutusarvot määritellään dollareissa ja näin ollen dollarin arvon nousu on myös osaltaan vaikuttanut siihen, että näyttelyiden vakuutusarvot

ovat nousseet huomattavasti. Tämän vuoksi ehdotetaan, että 4 §:n 2 momentissa säädetty myönnettyjen valtiontakuiden yhteenlaskettu takuuvastuu voisi samanaikaisesti olla enintään 2 000 miljoonaa markkaa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Taidenäyttelyiden valtiontakuusta annetusta laista aiheutuvat kustannukset riippuvat mahdollisesti syntyvien vahinkojen suuruudesta sellaisten näyttelyiden yhteydessä, joille on myönnetty valtiontakuu. Ottamalla valtiontakuupäätöksiin erityisesti rikos- ja paloturvallisuutta sekä kuljetusten järjestelyjä koskevia ehtoja, opetusministeriö on pystynyt jo ennalta vaikuttamaan siihen, että todennäköisyys vahinkojen syntymiseen olisi mahdollisimman pieni. Lain voimassaoloaikana valtiolle ei ole aiheutunut vahinkovastuuta. Tässä esityksessä ehdotetulla muutoksella ei ole varsinaisia taloudellisia vaikutuksia. Samanaikaisesti voimassa olevien ta-

kuiden yhteenlasketun takuuvastuun määrän nostaminen 2 000 miljoonaan markkaan nostaa valtion teoreettista taloudellista vastuuta tähän määrään, mutta käytännössä on varsin epätodennäköistä, että kaikki samanaikaisesti voimassa olevien valtiontakuiden piirissä olevat näyttelyesineet tuhoutuisivat.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkamiestyönä opetusministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

taidenäyttelyiden valtiontakuusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaan

muutetaan taidenäyttelyiden valtiontakuusta 30 päivänä toukokuuta 1986 annetun lain (411/86) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 5 päivänä huhtikuuta 1991 annetussa laissa (639/91), seuraavasti:

4 §

Valtiontakuun myöntäminen

nettyjen valtiontakuiden yhteenlaskettu takuuvastuu saa samanaikaisesti olla enintään 2 000 miljoonaa markkaa.

Valtiontakuu myönnetään enintään näyttelyesineiden vakuutusarvon määräisenä. Myön-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri Tytti Isohookana-Asunmaa

Laki

taidenäyttelyiden valtiontakuusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaan

muutetaan taidenäyttelyiden valtiontakuusta 30 päivänä toukokuuta 1986 annetun lain (411/86) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 5 päivänä huhtikuuta 1991 annetussa laissa (639/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Valtiontakuun myöntäminen

Valtiontakuu myönnetään enintään näyttelyesineiden vakuutusarvon määräisenä. Myönnettyjen valtiontakuiden yhteenlaskettu takuuvastuu saa samanaikaisesti olla enintään 1 000 miljoonaa markkaa.

Ehdotus

4 §

Valtiontakuun myöntäminen

Valtiontakuu myönnetään enintään näyttelyesineiden vakuutusarvon määräisenä. Myönnettyjen valtiontakuiden yhteenlaskettu takuuvastuu saa samanaikaisesti olla enintään 2 000 miljoonaa markkaa.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*
